

Nr 400

Av herr Trana m. fl., angående formerna för beslut om jaktvårdsområde.

(Lika lydande med motion nr 328 i Första kammaren)

Det är inte möjligt att redan nu överblicka vidden av den katastrof som genom innevarande stränga vinter drabbar vårt lands vildnad. Alla djur lider svårt av näringsbekymmer, och särskilt svårt drabbas vår rådjursstam. Redan nu torde dock kunna förutsägas att tusentals av dessa vackra och graciösa djur går sväldöden till mötes eller att många, många i sitt utmärklade tillstånd rivs ihjäl och uppätes av rävar. Fullständigt utmattade rådjur plockas upp efter våra vägar av vänliga människor, som genom näringstillförsel försöker rädda dem till livet, vilket ofta misslyckas på grund av att djurens matsmältningsorganism upphört att fungera. I tidigare rådjursrika marker kan man i dag på många håll knappast finna ett rådjurspår, men rävspåren är legio.

De relaterade förhållandena gäller icke, eller är betydligt mindre i omfattning, där en organiserad och ansvarsmedveten viltvård utgör en normal företeelse. Där inrättar man redan på hösten foderplatser, vilka så småningom ingår i djurens näringssöksmedvetande. Där så sker torde det icke uppstå några problem för viltet, även om vintern blir mycket lång och snörik.

Katastrofer av detta slag drabbar alltså i första hand viltet i marker i vilka det icke bedrivs viltvård.

Men det är inte bara de nu relaterade sakerna som talar för behovet av en ansvarsmedveten och snabbt utvidgad viltvård. Samhällets pågående omdanningsprocess på fritidsområdet kommer att medföra hämmande biverkningar för vildnadens naturliga livsbetingelser såvida icke samtidigt gynnsammare förutsättningar för en organiserad viltvård framskapas.

Måste det då vara på detta sätt? Måste det alltid inträffa en katastrof eller svåra missförhållanden och felbedömningar innan samhället griper in? Måste samhällsingripandena alltid komma först sedan stor skada skett, även i frågor som i och för sig icke är av kostnadskrävande art för samhället? Måste samhällets beslutande representanter för det mesta tänka konservativt i stället för konstruktivt? Måste det alltfört vara ett större intresse för riksdagen att se till att hundar och katter, som ändå leva under personlig mänsklig omvårdnad, icke utsättes för djurplågeri än att söka förebygga det djurplågeri till döds under olika former för massor av vår vildnad, som under innevarande vinter pågår ute i markerna till stor del beroende på en föråldrad och urkonservativ lagstiftning?

Alla sakkunniga vet att jaktvårdsområdena, där sådana kunnat genomföras, har en utomordentlig betydelse för viltvården. Alla sakkunniga vet också att bildandet av jaktvårdsområden — på grund av det enskilda jordägarintresset — fortfarande kringgärdas med ålderdomliga och helt odemokratiska rösträttsbestämmelser, som på ett synnerligen effektivt sätt försvårar tillkomsten av nya jaktvårdsområden.

Frågan om en radikal demokratisering av rösträttsbestämmelserna för bildandet av jaktvårdsområden togs upp i motionerna I: 329 och II: 399 vid 1965 års riksdag med begäran om utredning och förslag till demokratisering av gällande bestämmelser. Tredje lagutskottet, vilket behandlade motionen, ansåg, med hänvisning till att nu gällande lagstiftning varit i kraft endast från den 1 januari 1964 samt att denna innebar en mildring av tidigare gällande majoritetskrav och då tillräckliga erfarenheter av den mildrade majoritetslagstiftningens verkningar icke kunnat inhämtas, att skäl till en förnyad utredning vid den tidpunkten ej kunde anses föreligga. Utskottet hemställde därför att motionerna ej måtte föranleda någon riksdagens åtgärd, vilket också blev riksdagens beslut.

I dagens samhälle tvingas vi att undan för undan revidera våra uppfattningar på skilda områden. Ibland får vi gå ifrån tidigare hävdvunna föreställningar om vad som ansetts rätt och riktigt helt enkelt därför att dessa föreställningar saknar verklighetsfäste i ett dynamiskt samhälle, eller därför att ett vidhållande av vad som tidigare gällt förhindrar en för samhället som sådant och människornas flertal berikande utveckling.

Vi tror att det ur många synpunkter är önskvärt att vår vilda fauna bevaras. Vi anser att samhället därvidlag har ett stort ansvar och bör aktivt understödja att så sker. Åtgärderna bör insättas med skyndsamt, därom vittnar främst i blickfånget de djurtragedier som under vintern 1965/66 dagligen och nattligen utspelats i markerna.

Vi vet erfarenhetsmässigt vilken betydelse förekomsten av organiserade jaktvårdsområden har som motverkande faktor mot viltöd under för vildnaden svåra förhållanden, men vi vet också att de nuvarande bestämmelserna för bildandet av jaktvårdsområden icke befrämjar tillkomsten av sådana.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställles,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om skyndsamt utredning avseende förslag om vad som bör åtgöras för att infoga bestämmelserna för beslut om bildande och bibehållande av jaktvårdsområde i samklang med vad som i övrigt gäller vid beslutsfattande i allmänna angelägenheter.

Stockholm den 26 januari 1966

Folke Trana

Erland Carbell

Harry Berg

V. Wikner

Viola Sandell